



Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2021. március 4.
(OR. en)

Intézményközi referenciaszám:
2018/0224(COD)

7064/20
ADD 1

RECH 118
COMPET 132
IND 42
MI 92
EDUC 112
TELECOM 43
ENER 95
ENV 190
REGIO 38
AGRI 101
TRANS 142
SAN 115
CADREFIN 49
CODEC 224

TERVEZET – A TANÁCS INDOKOLÁSA

Tárgy: A Tanács álláspontja első olvasatban a Horizont Európa kutatási és innovációs keretprogram létrehozásáról, valamint részvételi és terjesztési szabályainak megállapításáról, továbbá az 1290/2013/EU és az 1291/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló EURÓPAI PARLAMENTI ÉS TANÁCSI RENDELET elfogadása céljából

– Tervezet – A Tanács indokolása

I. BEVEZETÉS

1. Az Európai Bizottság 2018. június 7-én előterjesztette a Horizont Európa kutatási és innovációs keretprogram (2021–2027) létrehozásáról, valamint részvételi és terjesztési szabályainak megállapításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre vonatkozó javaslatát¹, amely az EUMSZ 173., 182., 183. és 188.cikkén alapul (a továbbiakban: a program).
2. Az Európai Parlament az előző jogalkotási ciklusban, 2018. június 13-án Dan NICA európai parlamenti képviselőt (S&D) nevezte ki a keretprogram előadójának². Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2018. október 17-én³, a Régiók Bizottsága pedig a 2018. október 8–10-i plenáris ülésén⁴ fogadta el a véleményét.
3. A Tanács (Versenyképesség) a 2018. november 30-i ülésén részleges általános megközelítést fogadott el⁵. Az Európai Parlament 2018. december 12-én szavazott a jelentéséről⁶. Ezek a dokumentumok képezték a megbízatást a nem hivatalos tárgyalások megkezdéséhez.
4. Az előző jogalkotási ciklus (2014–2019) végéhez közeledve az Európai Parlament és a Tanács az Európai Bizottság támogatásával hat alkalommal tartott politikai háromoldalú egyeztetést (2019. január 9-én és 29-én, február 21-én, március 7-én és 14-én, valamint március 19-én).

¹ 9865/18 + ADD 1–6.

² E kinevezést a 2019 és 2024 közötti időszakra megválasztott Európai Parlament is megerősítette.

³ 13758/18.

⁴ 13759/18.

⁵ 15102/18 + ADD 1; HU nem tudta támogatni ezt a részleges általános megközelítést.

⁶ P8_TA(2018)0509.

5. A 2019. március 19-én tartott politikai háromoldalú egyeztetést követően a társjogalkotók átfogó közös értelmezést⁷ értek el, amely – egyebek mellett a 2021 és 2027 közötti időszakra szóló többéves pénzügyi keretre (MFF) irányuló tárgyalásokhoz kapcsolódó horizontális rendelkezések kivételével – a jogi aktus legtöbb részére kiterjedt.
6. Az Európai Parlament 2019. április 17-én elfogadta a rendes jogalkotási eljárás keretében első olvasatban kialakított, a közös értelmezésnek megfelelő álláspontját⁸, ezzel megteremtve a lehetőséget arra, hogy a társjogalkotók korai második olvasatbeli megállapodásra jussanak.
7. A Versenyképességi Tanács 2019. november 29-én részleges általános megközelítést⁹ fogadott el a preambulumbekendések és a szinergiákról szóló IV. melléklet vonatkozásában, amelyek nem képezték a közös értelmezés részét.
8. Az Európai Bizottság 2020. június 4-én módosított javaslatot¹⁰ nyújtott be, amelynek alapján az Európai Unió Helyreállítási Eszközből (Next Generation EU, NGEU) forrásokat lehetne a Horizont Európa program rendelkezésére bocsátani.
9. Az Európai Tanács 2020. július 21-i következtetéseit követően a Versenyképességi Tanács 2020. szeptember 29-én általános megközelítést¹¹ fogadott el a Horizont Európával kapcsolatos jogalkotási csomag egészéről, beleértve a költségvetésre és az NGEU-ra, a nemzetközi együttműködésre, a harmadik országoknak a programhoz való társulására, valamint a más uniós programokkal megvalósítandó szinergiákra vonatkozó rendelkezéseket is.

⁷ 7442/19. Az Állandó Képviselők Bizottsága 2019. március 27-én megerősítette a közös értelmezést.

⁸ 8571/19.

⁹ 14298/1/19 REV1.

¹⁰ 8555/20.

¹¹ 11251/20 REV1 + COR1 és 11256/20.

10. A társjogalkotók két további (2020. október 6-án, illetve 2020. december 10–11-én tartott) politikai háromoldalú egyeztetést követően valamennyi lezáratlan kérdésről ideiglenes politikai megállapodásra jutottak. E politikai megállapodást az Európai Parlament Ipari, Kutatási és Energiaügyi Bizottsága (ITRE) 2020. december 17-én hagyta jóvá, az Állandó Képviselők Bizottsága pedig 2020. december 18-án¹².
11. Az ITRE bizottság elnöke 2021. január 21-én kelt levelében arról tájékoztatta az Állandó Képviselők Bizottságának elnökét, hogy amennyiben a Tanács – a jogász-nyelvész ellenőrzést követően – hivatalosan is továbbítja az Európai Parlament részére az elfogadott álláspontját, ő ajánlani fogja a plenáris ülésnek, hogy a Parlament a második olvasat során módosítás nélkül fogadja el a tanácsi álláspontot.

II. CÉL

12. A program általános célkitűzése, hogy a kutatásba és innovációba való uniós beruházások tudományos, technológiai, gazdasági és társadalmi hatást fejtsenek ki a következők érdekében: az Unió tudományos és technológiai bázisainak megerősítése, az Unió – többek között az uniós ipar – versenyképességének fokozása valamennyi tagállamban, az Unió stratégiai prioritásainak megvalósítása, hozzájárulás az Unió célkitűzéseinek és szakpolitikáinak megvalósításához, a globális kihívásoknak, köztük a fenntartható fejlődési célok által jelentett kihívásoknak – a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó menetrendben és a Párizsi Megállapodásban foglalt elvek szerinti – kezelése, valamint az Európai Kutatási Térség megerősítése. A program ennek megfelelően maximalizálja az uniós hozzáadott értéket, mivel olyan célkitűzésekre és tevékenységekre összpontosít, amelyeket a tagállamok önmagukban nem, csak együttműködésben tudnak hatékonyan megvalósítani.

¹² 14239/20.

III. A TANÁCS ELSŐ OLVASATBAN KIALAKÍTOTT ÁLLÁSPONTJÁNAK ELEMZÉSE

A. Általános észrevételek

13. A Tanács és az Európai Parlament tárgyalásokat folytatott azzal a céllal, hogy a Tanács első olvasatban kialakított álláspontja alapján olyan, korai második olvasatbeli megállapodás szülessen, amelyet az Európai Parlament módosítások nélkül tud jóváhagyni. A Tanács első olvasatban kialakított álláspontjának szövege teljes mértékben tükrözi a társjogalkotók között létrejött kompromisszumot.
14. A Tanács egyetért az Európai Parlament első olvasatban elfogadott álláspontjában vázolt célkitűzésekkel és elvekkkel, és támogatja egy olyan programstruktúra kialakítását, amely hozzájárul e célkitűzések megvalósításához. A Tanács teljes mértékben el tudja fogadni az Európai Parlament első olvasatban kialakított álláspontjának a részvételi és a terjesztési szabályokkal kapcsolatos elemeit, valamint a végrehajtásra, a nyomon követésre és a jelentéstételre vonatkozó rendelkezéseit.
15. A Tanács támogatja, hogy a lehetséges kutatási és innovációs küldetési területek és a létrehozandó lehetséges intézményesített európai partnerségek a rendelet egy mellékletében kerüljenek meghatározásra. A Tanács üdvözli továbbá, hogy az Európai Innovációs Tanácsra vonatkozóan a szövegbe bekerült egyedi rendelkezések alapján annak főként az áttörést jelentő és a diszruptív innovációra kell összpontosítania, elsősorban a piacteremtő innovációt célozva meg, ugyanakkor támogatnia kell az innováció valamennyi formáját, az inkrementális innovációt is beleértve.
16. Az Európai Parlamenthez hasonlóan a Tanács is úgy véli, hogy „A részvétel bővítése és az Európai Kutatási Térség megerősítése” a program alapvető fontosságú részét képezi. A Horizont Európa programnak támogatnia kell a részvétel szélesítésében érintett országokat a programban való részvétel növelésében és a széles körű földrajzi lefedettségnek az együttműködésen alapuló projektekben való előmozdításában. A Tanács támogatja, hogy a Horizont Európa teljes költségvetésének 3,3 %-át lehessen a programnak „A részvétel bővítése és az Európai Kutatási Térség megerősítése” című részén belül „a részvétel szélesítése és a kiválóság terjesztése” elnevezésű ághoz allokálni, és ezzel hozzá lehessen járulni a kutatási és innovációs szakadék csökkentéséhez, tiszteletben tartva ugyanakkor a kiválóság elvét.

B. Az álláspont konkrét elemeivel kapcsolatos észrevételek

17. A 2020. december 10–11-én tartott utolsó háromoldalú egyeztetésen a társjogalkotóknak sikerült kompromisszumos megoldásokat találni a következő még lezáratlan kérdésekre:

- **Költségvetési szempontok:** a „rendes” pénzügyi keretösszegnek az ideiglenes megállapodásban szereplő elosztása a Tanács által 2020. szeptember 29-én elfogadott általános megközelítésben meghatározott elosztást követi. A társjogalkotók megállapodtak abban, hogy a többéves pénzügyi keret felső összeghatárain belüli tartalékokból, valamint a versenyjogi bírságokból származó további „kiegészítések” elosztását a rendeletben határozzák meg. A visszavont kötelezettségvállalásokból származó további „kiegészítések” elosztása a tervek szerint egy közös politikai nyilatkozatban kap majd helyet. Továbbá az NGEU-ból származó források indikatív elosztását szintén a rendelet fogja tartalmazni.
- **Szinergiák más uniós programokkal:** az ideiglenes megállapodás szerint a szinergiákkal kapcsolatos legtöbb rendelkezés a rendelet egyetlen cikkében kap helyet. A politikai megállapodás mindenneelőtt azt a lehetőséget tükrözi, hogy a bizonyos uniós programokból származó hozzájárulások a részt vevő tagállam által az európai partnerségekhez nyújtott hozzájárulásnak tekinthetők.
- **Nemzetközi együttműködés és társult harmadik országok:** a kompromisszumos szövegbe rendelkezések kerültek be a társult országok által nyújtott pénzügyi hozzájárulásokra vonatkozóan, továbbá a szöveg lehetővé teszi a nem társult harmadik országok által vagy a nem társult harmadik országok jogalanyai által ellenőrzött jogalanyok részvételének a korlátozását, valamint fenntartja a harmadik országoknak a Horizont Európa programhoz való részleges társulására irányuló rugalmas megközelítést.

IV. ÖSSZEGZÉS

18. A Tanácsnak a Horizont Európa kutatási és innovációs keretprogram (2021–2027) létrehozásáról, valamint részvételi és terjesztési szabályainak megállapításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendelettel kapcsolatos, első olvasatban elfogadott álláspontja teljes mértékben megfelel a Tanács és az Európai Parlament közötti, az Európai Bizottság által segített tárgyalások során elért kompromisszumnak.
19. Ennek megfelelően felkérjük az Állandó Képviselők Bizottságát, hogy javasolja a Tanácsnak, hogy:
- hagyja jóvá a Tanács első olvasatban kialakított álláspontjára vonatkozó ezen indokolást, valamint
 - továbbítsa ezt az indokolást az Európai Parlamentnek.
20. Azt követően, hogy az Európai Parlament elfogadja a második olvasatban kialakított álláspontját, és ezzel módosítások nélkül jóváhagyja a tanácsi álláspontot, a Horizont Európa kutatási és innovációs keretprogram (2021–2027) létrehozásáról, valamint részvételi és terjesztési szabályainak megállapításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendelet az EU Hivatalos Lapjában való kihirdetését követő napon hatályba lép.
-